ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/21/1011

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	17.05.2021 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	12.03.2021
Teabevaldaja	Valga Vallavalitsus aadress: Puiestee 8, 68203 Valga e-post: valga@valga.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxx.xxxx@mail.ee

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja on korduvalt pöördunud Valga Vallavalitsuse poole teabe saamiseks maamaksu aluseks olevate pindalade ja maksumäärade kohta.
2. Kuna vaide esitaja soovitud kujul teavet ei saanud, siis esitas ta teabe väljastamata jätmise osas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Saamata dokumentide osas seoses maamaksu teates märgituga Valga Vallavalitsus maakorraldaja kohustustesse kuuluvaga. Lisaks käesoleva aasta maksuteates märgituga soovin ka eelnevate aastate eest samu dokumente. Maakorraldaja väitis, et muudatused on teinud

pindalades ja piirides Maa-amet seisuga 31.12.2018.a., millele tema vastata ei oska, soovitas küsida M. O-lt, kes aga tänaseni pole vastanud.

Vaidele lisatud kirjavahetusest Valga Vallvalitsusega nähtus, et vaide esitaja on oma pöördumistes esitanud vallale mitmeid küsimusi seos maamaksuga ning soovinud teavet/dokumente maa andmete ja maksumäärade kohta ehk andmeid, mis olid aluseks maamaksu teate koostamiseks. Vaide esitaja on oma 15.02.2021 kirjas vallavalitsusele märkinud, et *olete jätnud mulle vastamata millised pindalad ja millega korrutatult on alates 2017.a. maamaksu teatel.*

16.02.2021 kirjas on vaide esitaja palunud *Andmekaitse Inspektsioonil välja nõuda maakorraldaja M.P.-lt minu poolt nõutud andmed, mis on maamaksu teatise koostamise aluseks nii pindalad kui maksumäärad, mida pole praeguseni mulle laekunud.*

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Palusite Valga Vallavalitsuselt vastuseid seoses Eraisiku vaidega Valga Vallavalitsuse tegevuse peale teabenõudele vastamisel.

1. Kas Valga Vallavalitsus on edastanud vaide esitajale dokumendid/määrused valla poolt 2021 aastaks kehtestad maamaksumäärde kohta ning ka kolme eelneva aasta maamaksumäärade kehtestamise kohta, mida vaide esitaja on oma 17.02.2021 teabenõudes küsinud?

Valga Vallavalitsus on Eraisikule esitanud kolme aasta dokumendid maamaksumäärade määramise kohta 1.04.2021 kirjaga nr 7-2.1-2/1136. Kirjas on lisatud lingid Riigi Teatajale ja määruse tekstid on lisatud ka .pdf vormingu kirjale.

2. Juhul kui vastavaid määrusi ei ole vaide esitajale edastatud, siis mis põhjusel?

Määrused on Eraisikule edastatud 1.04.2021. Varasemat mitteesitamist põhjendas maanõunik eksitusega. Maanõunik selgitas, et saadetud maksuteatel on maamaksumäärad kirjas (2,5% ja 2,0%). Kuna aga maa kõlvikud ei ole maksuteates lahti kirjutatud, siis täpsustas maanõunik üksnes kõlvikute suurusi ning ei pidanud vajalikuks maksumäärasid juurde lisada.

3. Kui vallal ei olnud aru saadav, millist maksumäärasid kajastavat dokument vaide esitaja soovis (on korduvalt küsinud andmeid maksumäärade kohta), siis miks ei pidanud vallavalitsus vajalikuks lasta vaide esitajal oma soovi täpsustada?

Vastatud punktis 2.

4. Juhul kui vastavad määrused on vaide esitajale siiski edastatud, siis palun edastada vastavatest kirja(de)st koopia ka inspektsioonile.

1.04.2021 kiri nr 7-2.1-2/1136 lisatud käesolevale kirjale.

5. Kas saan maakorraldaja 11.02.2021 vastusest vaide esitajale õigesti aru, et kõlvikute pindalade osas on tehtud muudatused Maa-ameti poolt 31.12.2018 ning kõlvikute pindalade koosseisu saab vald Maa-ametist ning vallal endal selle osas dokumenteeritud teavet ei ole?

Maa info tuleb Maa-ametist ja vallal muudatuste osas dokumente ei ole.

5. AvTS § 15 lg 2 näeb teabevaldajale ette teabenõudja abistamiskohustuse.

Vald (maakorraldaja) on vaide esitajale küll selgitanud, et vald saab oma andmed Maa-ametist ja Kinnistusraamatust, kuid ei ole edastanud ühtegi linki ega selgitust, kuidas vaide esitaja leiaks soovitud teabe. Miks ei pidanud vald vajalikuks juhatada vaide esitajat avalikustatud teabe juurde (ei saa eeldada, et teabenõudja oskas ilma juhatamata soovitud teavet leida)?

Maakorraldaja oma 11.02.2021 kirjas edastanud Eraisikule katastriüksuste pindalad ja selgitas, et Maa-amet on teinud muudatusi. Sellest tulenevalt soovitati kodanikul pöörduda edasiste küsimuste puhul M.O. poole telefonil 675 0xxx või 5682xxxx. 14.02.2021 kirjas selgitas maakorraldaja taas, et Maa-amet on maa andmeid muutnud. Samuti edastas ta ühe artikli ja kaks Maa-ameti kodulehel olevat teadaannet. Kogu info ja juhised kuidas käituda olid neil lehtedel saadavad.

https://www.err.ee/987600/maa-amet-muutis-omanike-teadmata-sadade-tuhandete-kinnistutepindala

https://www.maaamet.ee/et/uudised/maatukkide-loodusliku-seisundi-andmed-labisidmaakatastris-iga-aastase-varskenduskuuri

https://www.maaamet.ee/et/uudised/riiklikes-registrites-uuendati-maaga-seotud-andmeid

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspektsiooni pädevus ja vaide ese

Tulenevalt avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punktist teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuetele vastamise ja teabe avalikustamise üle. Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse ei kuulu selgitustaotlustele (küsimustele) vastamise üle järelevalve teostamine, mida reguleerib märgukirjale ja selgitustaotlustele vastamise seadus.

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis saadud või loodud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida asutuselt nende valduses olevatest dokumentidest koopiaid või asutuse andmekogudest väljavõtteid. Kui aga pöördumisele vastamine eeldab asutuse poolt selgituste andmist ja küsimustele vastamist, siis sellise pöördumise puhul on tegemist selgitustaotlusega.

Iseenesest on õige vaide esitaja väide, et maamaksuga seotud küsimuste osas annab selgitusi kohalik omavalitsus. Kuna aga küsimustele vastamise osas inspektsioon järelevalvet ei teosta, siis ei saa selles osas anda inspektsioon ka hinnangut sellele, kas vallavalitsuse selgitused on olnud piisavad või on jäetud mõnele küsimusele vastamata.

Kuna vaidele lisatud kirjavahetusest aga nähtub, et vaide esitaja on soovinud ka *pindalasid ja maksumäärasid, millega korrutatult on alates 2017.a. maamaksu teatel maamaks,* siis kuna maksumäärad kehtestatakse omavalitsuse õigusaktiga, siis käsitles inspektsioon seda osa kirjavahetusest teabenõudena. Seega on vaide esemeks maksumäärade väljastamata jätmine, kuna kõlvikute pindalad on vallavalitsus vaide esitajale enne vaide esitamist väljastanud.

Vaide esitaja pöördumistele vastamine

Vaide esitaja on korduvalt pöördunud Valga Vallavalitsuse poole sooviga saada teavet maksustatava maa andmete ja maksumäärade kohta ehk siis maamaksu teate koostamise aluseks olevaid andmeid.

Nõustun, et vaide esitaja pöördumisest võib olla keeruline aru saada, milliseid andmeid või dokumente vaide esitaja oma pöördumistes silmas pidas. Siinkohal aga juhin valla tähelepanu sellele, et kui vallal ei olnud üheselt arusaadav, milliseid andmeid vaide esitaja silmas pidas, siis oleks vallavalitsus pidanud täpsustama, milliseid andmeid/dokumente vaide esitaja soovis (AvTS § 15 lg 4).

11.02.2021 on Valga vallavalitsus vaide esitajale väljastanud kinnistu pindalad ja 14.02.2021 selgitanud, et kinnistu piire muudetud ei ole ning seega ei ole vallal ka piiriprotokolle. Lisaks on vallavalitsus selgitanud, et kinnistu andmeid on muutnud Maa-amet ning lisanud lingid vastavale artiklile ja Maa-ameti kodulehel avalikustatud teabele.

Kuna vallavalitsusel vastav teave puudus, siis käitus vallavalitsus küllaltki mõistlikult edastades vaide esitajale vastavad lingid, milles selgitati Maa-ameti poolt andmete uuendamist ning täiendavate küsimustega paluti pöörduda otse Maa-ameti poole. Ka on küsitav, kas vallavalitsus oleks pidanud vaide esitaja pöördumisi käsitlema teabenõuetena avaliku teabe seaduse mõistes, kuna vaide esitaja ei ole otseselt küsinud ühegi dokumendi koopiat, vaid selgitusi maamaksu kujunemise osas. See nähtub ka 15.02.2021 vaide esitaja pöördumisest, milles vaide esitaja on märkinud, et *olete jätnud mulle vastamata, millised pindalad ja millega korrutatult on alates 2017.a.* Eeltoodust sai inspektsioon aru selliselt, et vaide esitajale jäi arusaamatuks, kuidas on kujunenud maamaksu summa maksuteatel. Selles osas ei olnud vallavalitsus vaide esitajale vaide esitamise ajaks selgitusi andnud.

Kuigi vaidest pole üheselt arusaadav, milliseid konkreetseid dokumente talle ei väljastatud, ei saa ka eeldada, et vaide esitaja peaks teadma, kas tema soovitud teabe väljastamiseks on asutusel võimalik väljastada mõnest dokumendist koopia või väljavõte või tuleb andmeid alles erinevatest dokumentidest või andmekogudest koguda. Kui vallavalitsus luges vaide esitaja pöördumise selgitustaotluseks, oleks tulnud sellest vaide esitajat ka teavitada.

Nagu nähtub Valga Vallavalitsuse poolt inspektsioonile edastatud vastusele lisatud dokumentidest, on vaide esitaja edastanud peale vaide esitamist vallale ka täiendavaid pöördumisi. Nii nähtub vallavalitsuse 01.04.2021 vastusest vaide esitaja 23.03.2021 täiendavale pöördumisele, et vallavalitsus on vaide esitajale tabelina välja toonud maamaksu summa kujunemise (pindalad koos maksumääradega). Lisaks on vallavalitus lisanud kinnistusraamatu väljavõtte, kus on näha, millal on pindala muutused toimunud. Ka on vaide esitajale edastatud fotod maamaksu koostamisel aluseks võetud Maa-ameti kaardiserveri infoga maaüksuse kõlvikute kohta.

Täiendavalt on Valga Vallavalitsus pöördunud ka Maa-ameti poole ja palunud vaide esitajale veelkord selgemalt selgitada, miks ning millal on temale kuuluvate maaüksuste pindalad muutunud ja miks on maaüksustel uued kõlvikud, mis erastamise ajal puudusid. Eeltoodust tulenevalt on Valga Vallavalitsus selgitanud vaide esitajale, mille alusel ja kuidas on tema kinnistu maamaks kujunenud/arvutatud ja edastanud kõlvikute muutmise osas pöördumise vastamiseks vastavalt pädevusele Maa-ametile.

Seega on Valga Vallavalitsus vastanud menetluse kestel vaide esitaja pöördumisele nõuetekohaselt, sh juhatanud ka vaide esitaja avalikustatud õigusakti juurde, millega on kehtestatud maksumäärad. Kuna vaide esitajale on menetluse kestel edastatud tema poolt soovitud teave kõlvikute pindalade ja maksumäärde kohta, siis pole alust enam Valga Vallavalitsusele ettekirjutuse tegemiseks, mistõttu jääb vaie rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel